

FACTSHEET DUITSLAND

Fruit & Vegetable Facts; Jan Kees Boon; +31654687684; fruitvegfacts@gmail.com

---

DUITSE MARKT VERSE GROENTEN EN FRUIT GROEIT GESTAAG

Records 2017: groente productie en fruitimport

Duitsland is na de Verenigde Staten de tweede importeur van verse groenten en fruit. Vorig jaar importeerde Duitsland 8,9 miljoen ton met een waarde van 10,5 miljard euro. Een record hoeveelheid zowel naar hoeveelheid als naar waarde.

Na Spanje is Nederland de tweede leverancier van Duitsland. De totale handelsstroom van verse groenten en fruit van Nederland naar Duitsland heeft een omvang van meer dan 2,5 miljoen ton. Hiervan is (naar schatting) een miljoen ton in Nederland geteeld product.

In totaal gezien is bananen het belangrijkste importproduct in Duitsland. Sinds een aantal jaren gaat het hierbij ook om zo'n 300.000 ton die via Nederland in Duitsland ingevoerd wordt. Tomaten is Duitslands tweede importproduct. Vorig jaar ging het om ruim 700.000 ton. Waarvan 440.000 ton via Nederland en daarvan was 350 a 400.000 ton Nederlandse tomaten.

Opvallend is dat er de laatste jaren in Duitsland steeds meer groenten geteeld worden. Vorig jaar ging het om 4 miljoen ton. Zowel de productie van vollegrondsgroenten (3,8 miljoen ton) als die van glasgroenten (180.000 ton) was in 2017 van recordomvang. De Duitse fruitoogst was vorig jaar vanwege extreme weersomstandigheden bijzondere klein. De import van vers fruit was vorig jaar wel groter dan ooit.

Fruitoogst te lijden van slecht weer

De eigen Duitse productie is bij groenten groter dan de import, resp 4,0 en 3,2 miljoen ton. Duitsland exporteert ook verse groenten. Vorig jaar ging het om 385.000 ton. Dat was minder dan de jaren er voor. In 2013 was de Duitse groenten export met 470.000 ton het grootst. Uien is het belangrijkste groenten product met in 2017 een export van 90.000 ton. Sluitkool was de nummer twee met bijna 60.000 ton. Nederland is de belangrijkste afnemer met vorig jaar een kleine 70.000 ton. Andere buurlanden Oostenrijk en Tsjechië zijn de nummers twee en drie.

Bij vers fruit is de import vele malen groter dan de eigen Duitse productie. De import steeg vorig jaar naar een record van 5,64 miljoen ton. De eigen Duitse fruitproductie was in 2017 met 850.000 ton de kleinste van de laatste jaren. Dit vooral omdat de appeloogst zwaar te lijden had van slecht weer in het voorjaar. Al jaren exporteert Duitsland tussen 700 en 800.000 ton vers fruit. Voor ongeveer de helft gaat het om (re-export van) bananen. Appels is het tweede product maar de export van dat product blijft onder de grens van 100.000 ton. Buurlanden Nederland, Polen, Denemarken, Tsjechië en Oostenrijk zijn de belangrijkste afnemers.

Ook steeds meer groenten van onder glas

De teelt van groenten neemt de laatste jaren weer toe. Van diverse producten is er in 2017 meer geteeld dan voorheen. De productie van vollegrondsgroenten steeg vorig jaar tot 3,82 miljoen ton tegen 3,56 miljoen ton (+7%) het jaar er voor. In 2015 was het nog minder (3,29).

Van diverse belangrijke producten was de oogst vorig jaar de grootste van de afgelopen tien jaar. Een drietal grove groenten domineren. Peen is veruit het belangrijkste Duitse product met vorig jaar een productie van 734.000 ton. Dat was maar liefst 14% meer dan in 2016. Ook van de twee andere grote producten uien en witte kool was de oogst met resp. 541.000 en 479.000 ton de grootste van de afgelopen tien jaar.

Augurken, rodekool, ijsbergsla en asperges zijn de nummers 4 t/m 7. De productie van deze

producten is tussen de 130.000 en 190.000 ton groot. Van deze vier was alleen van asperges de productie in 2017 groter dan ooit.

De teelt van groenten onder glas was in het afgelopen jaar ook groter dan ooit. In totaal ging het om bijna 180.000 ton tegen 150.000 ton in 2016. Tomaten is het belangrijkste product met in 2017 een productie van een kleine 100.000 ton. Bij een import van 716.000 ton in 2017 komt het er op neer dat ca. 12% van de binnenlandse behoefte wordt voorzien door eigen Duits product. Bij komkommers is dat ook ongeveer zo, productie 60.000 ton en import 470.000 ton. Bij het derde product in grootte, paprika's is het aandeel binnenlands product met 3% zeer bescheiden, productie 12.000 ton en import 385.000 ton. Van de andere glasproducten is de teelt in Duitsland van zeer bescheiden omvang.

Een miljoen ton Nederlands product naar Duitsland

Volgens KCB/GFH is er vorige jaar 851.000 ton verse groenten en fruit van Nederlandse bodem naar Duitsland uitgevoerd. De drie glasgroenten producten tomaten (346.000 ton), komkommers (180.000) en paprika's (100.000) zijn veruit de belangrijkste en vertegenwoordigen samen driekwart van het totaal.

Volgens het Duitse statistisch bureau (SBA) werd er vorig jaar 1,33 miljoen ton verse groenten en fruit uit Nederland ingevoerd. Deze bron gaat in principe uit van het land van oorsprong.

Er van uitgaande dat de KCB-statistiek niet de complete handelsstroom in kaart brengt zal er ca. een miljoen ton Nederlands product naar Duitsland gegaan zijn en daarnaast nog 1,5 miljoen ton re-export product. Hierbij gaat het bijv. om bananen (300.000 ton) en verder ook om re-export van druiven (135.000 ton), ananas (115), tomaten (90), avocado's (70), mango's (62) en komkommers (50).

Eenderde groente import uit Nederland

Op basis van cijfers van het Duitse statistiekbureau is het aandeel van Nederland(s product) in de totale import van verse groenten en fruit 15%, vers fruit 3% en verse groenten 36%. Van de grote drie tomaten, komkommers en paprika's is dat resp. 55, 45 en 32%. Dat zijn jaargemiddelden. Andere producten met een groot aandeel van Nederland in de totale import zijn: spruiten (91%), sluitkool (48%) en knolselderij (84%).

Inclusief de eigen Duitse productie is 13% van de binnenlandse Duitse groentemarkt in Nederland geteeld product. Bij fruit is het aandeel van Nederland product zeer bescheiden.

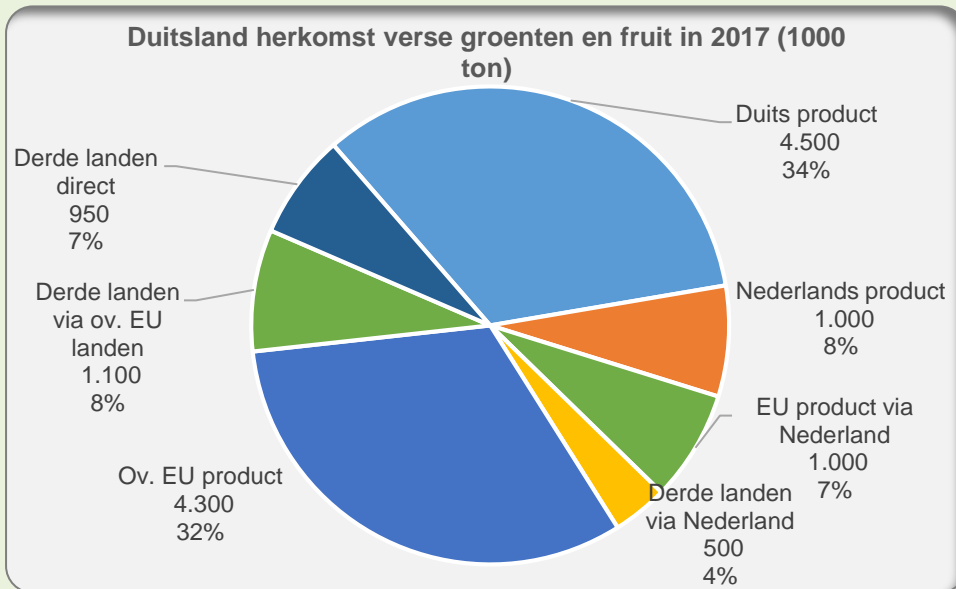
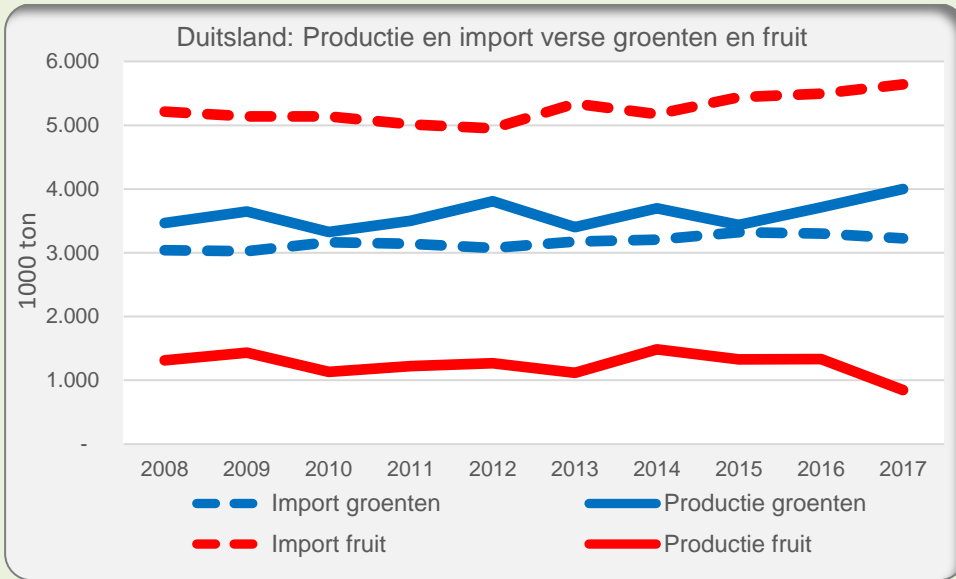
Jan Kees Boon

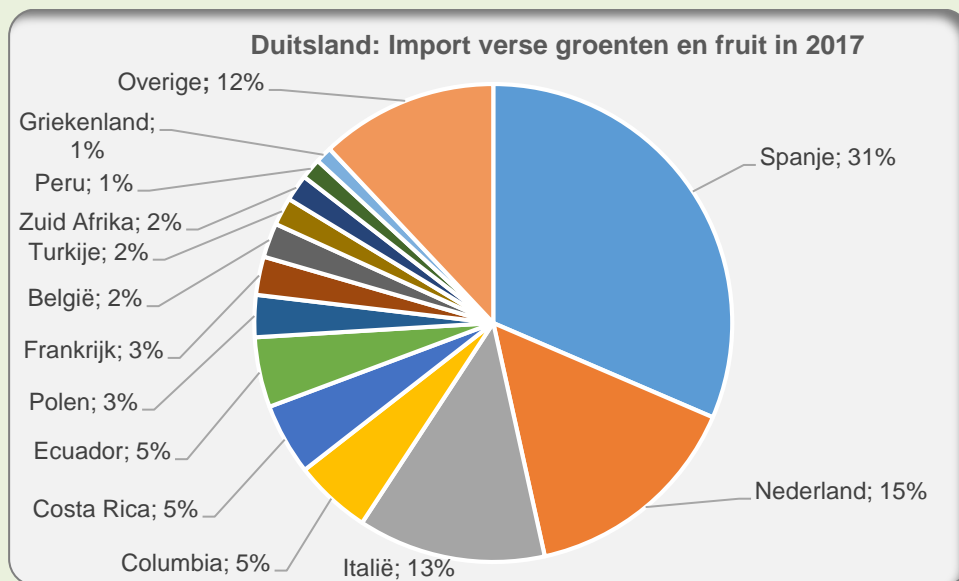
Fruit and Vegetable Facts

www.fruitandvegetablefacts.com

fruitvegfacts@gmail.com

Duitsland: Productie en import verse groenten en fruit (in 1000 ton)

Bron: SBA	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
GROENTEN										
Productie	3.469	3.649	3.326	3.501	3.809	3.403	3.696	3.435	3.713	4.000
- vollegrond	156	164	139	148	129	138	157	143	151	178
- glas	3.313	3.486	3.187	3.352	3.680	3.264	3.539	3.293	3.562	3.822
Import	3.040	3.025	3.166	3.143	3.074	3.177	3.205	3.322	3.301	3.225
Export	406	384	453	435	450	469	458	494	390	385
SAMEN	6.103	6.290	6.039	6.208	6.433	6.110	6.442	6.264	6.624	6.840
FRUIT										
Productie	1.312	1.434	1.133	1.223	1.266	1.118	1.485	1.327	1.334	847
- pit- en steenfruit	1.161	1.275	976	1.069	1.082	936	1.281	1.117	1.155	672
- bessen	-	-	-	-	28	33	36	37	36	40
- aardbeien	151	159	157	154	156	150	169	173	143	135
Import	5.214	5.138	5.139	5.014	4.950	5.338	5.174	5.438	5.496	5.641
Export	829	746	788	783	708	736	741	800	715	705
SAMEN	5.696	5.826	5.485	5.454	5.508	5.720	5.918	5.965	6.115	5.783

Duitsland: Productie glasgroenten (in tonnen)

Bron: SBA	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Totaal	155.968	163.598	138.522	148.464	129.097	138.405	157.161	142.547	150.913	178.184
Tomaten	65.096	66.620	73.285	76.718	61.188	69.258	84.496	80.916	85.287	96.561
Komkommers	63.949	73.002	48.400	55.693	50.703	50.468	52.275	42.757	46.598	58.630
Paprika's	1.904	2.057	2.159	2.325	5.235	7.515	8.416	7.501	9.375	12.289
Kropsla	7.913	6.475	5.721	5.848	2.997	3.511	3.076	2.821	2.462	2.700
Veldsla	2.771	2.845	2.682	2.766	2.837	2.381	2.406	2.192	1.886	1.705
Radijs	1.625	1.247	1.149	1.100	1.504	1.306	1.191	1.250	/	1.106
Koolrabi	1.567	1.328	1.106	995	.	.	.	-	-	-
Rettich	1.228	.	.	.	.	.	.	-	-	-
Overige	9.915	10.024	4.020	3.019	4.633	3.966	5.301	5.110	5.305	5.193
Aardbeien	5.916	5.717	6.411	8.738	5.778	6.900	9.659	12.125	13.749	19.596

Duitsland: Productie vollegrondsgroenten (in 1000 ton)

Bron: SBA	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	+/- in %
Totaal	3.313	3.486	3.187	3.352	3.680	3.264	3.539	3.293	3.562	3.822	7%
Peen	547	570	554	534	593	584	609	527	642	734	14%
Uien/sjalotten	408	433	387	506	485	406	500	455	523	541	4%
Wittekool	483	505	471	507	473	427	478	404	431	479	11%
Augurken	163	176	185	186	187	166	198	190	207	192	-7%
Rodekool	136	143	133	138	124	106	148	107	119	146	23%
IJsbergsla	102	121	101	133	183	129	130	130	121	136	12%
Asperges	93	98	92	103	102	103	114	114	120	131	9%
Prei	99	87	80	84	116	111	108	89	86	100	16%
Blomekool	125	130	124	119	143	124	121	105	93	98	5%
Pompoenen	38	48	44	55	69	60	70	68	87	92	6%
Bosuien	57	73	60	76	104	87	89	98	94	92	-2%
Krotten	62	73	63	68	61	50	73	65	76	91	19%
Radijs	92	95	94	89	85	68	83	87	80	87	9%
Knolselderij	67	64	62	81	83	73	79	69	81	85	5%
Spinazie	62	61	49	61	77	53	63	63	69	74	7%
Koolrabi	71	78	72	70	83	65	68	70	65	61	-6%
Sperziebonen	49	45	41		45	50	-	47	46	51	13%
Snijbonen	47	42	39	37	43	48	45	45	44	49	12%
Kropsla	71	66	63	55	71	63	57	52	49	49	0%
Courgettes	36	34	34	33	41	37	37	41	43	41	-5%
Romanasla	18	27	25	16	22	24	25	31	35	39	13%
Chinese kool	41	43	42	44	54	47	41	43	38	39	3%
Lollo sla	36	36	33	33	41	38	37	38	37	37	-1%
Savooiekool	41	38	37	40	40	36	41	39	37	36	-1%
Broccoli	31	38	28	25	34	30	28	29	30	35	18%
Erwten	29	34	25	22	28	26	29	27	28	32	16%
Rettich	21	25	22	23	34	31	36	32	33	30	-10%
Mais	32	33	28	29	26	22	28	24	25	27	5%
Eikenbladsla	22	23	23	24	22	24	21	24	25	23	-5%
Rabarber	17	20	17	18	23	20	21	20	26	22	-16%
Boerenkool	19	16	16	18	20	15	19	18	18	21	13%
Andijvie	16	18	17	20	24	23	17	20	19	19	0%
Rucola	8	9	9	-	12	10	12	13	14	15	6%
Veldsla	21	20	16	18	15	14	16	14	14	15	8%
Selderij	7	11	11	12	12	10	9	11	11	14	26%
Spruitkool	14	17	15	11	10	7	8	8	8	9	13%
Radicchio	5	6	4	6	9	7	8	5	5	7	34%
Overige sla	7	8	7	-	10	7	9	7	7	7	-4%
Komkommers	10	14	10	8	7	7	5	6	7	6	-23%
Tuinbonen	4	4	4	4	4	3	3	3	3	4	1%
Pronkbonen	2	3	2		2	2		2	2	3	39%
Knolvenkel	10	9	9	11							
Rettich	2	-	-	-							
Peterselie	24	27									
Bieslook	15	12									
Overige	52	55	41	38	64	51	55	51	67	57	-15%
Aardbeien	145	153	151	146	150	143	159	160	129	116	-11%

Duitsland: Areaal en productie pit- en steenvruchten

Bron: SBA	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
OPPERVLAKTE IN HA										
Totaal	47.842	47.698	47.309	46.965	45.386	45.341	45.093	44.882	44.743	48.840
Appels	31.800	31.813	31.819	31.608	31.640	31.647	31.465	31.408	31.334	33.913
Peren	2.090	2.093	2.088	2.077	1.926	1.923	1.920	1.920	1.925	2.137
Zoete kersen	5.449	5.440	5.389	5.338	5.181	5.207	5.192	5.182	5.126	6.040
Zure kersen	3.405	3.259	2.908	2.855	2.279	2.212	2.170	2.032	2.012	1.920
Pruimen	4.539	4.534	4.549	4.545	3.863	3.856	3.853	3.849	3.855	4.191
Mirabellen	559	559	556	542	497	496	493	491	491	639
PRODUCTIE IN 1000 TON										
Totaal	1.161	1.275	976	1.069	1.082	936	1.281	1.117	1.155	672
Appels	1.047	1.071	835	898	972	804	1.116	974	1.033	597
Peren	38	52	39	47	34	40	45	43	35	23
Zoete kersen	25	40	31	37	23	25	40	31	29	17
Zure kersen	15	30	18	22	13	13	17	17	16	8
Pruimen	31	73	49	59	36	49	56	47	38	24
Mirabellen	4	9	4	5	4	7	7	5	4	3

Duitsland: Productie bessen (in tonnen)

Bron: SBA	2012	2013	2014	2015	2016	2017
VOLLEGROND						
Totaal	26.959	31.654	34.009	35.224	33.638	35.939
Bosbessen	8.843	10.277	12.077	11.945	10.710	13.805
Rode/witte bessen	4.459	5.820	6.046	6.694	7.185	6.851
Zwarte bessen	6.305	6.838	6.842	7.176	6.808	5.619
Frambozen	3.775	4.338	4.230	3.916	3.596	2.788
Vlierbessen	1.447	1.576	1.490	1.759	1.367	1.979
Kruisbessen	995	1.382	1.489	1.503	1.475	1.449
Appel bes	.	.	400	469	1.111	1.394
Duindoorn	298	362	616	729	573	1.011
Bramen	578	629	725	962	726	961
Vlierbloesem	26	25	26	29	25	33
Overige	258	432	93	72	88	81
BESCHERMDE TEELT						
Totaal	1.004	956	1.569	2.230	2.457	4.145
Frambozen	891	748	1.334	1.715	2.022	3.566
Overige bessen	113	208	235	515	435	579

Duitsland: Import verse groenten en fruit per product (in 100 ton)

Bron: SBA	2007	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Gem mutatie 07-17	Mutatie 16-17
Groenten en fruit	8.212	8.305	8.156	8.024	8.515	8.378	8.761	8.797	8.866	1%	1%
Groenten	3.005	3.166	3.143	3.074	3.177	3.205	3.322	3.301	3.225	1%	-2%
Fruit	5.208	5.139	5.014	4.950	5.338	5.174	5.438	5.496	5.641	1%	3%
Bananen	1.446	1.304	1.286	1.199	1.361	1.395	1.397	1.401	1.415	0%	1%
Tomaten	705	712	712	711	753	745	757	743	726	0%	-2%
Appelen ex. Ind	632	579	581	518	541	551	549	520	591	0%	14%
Komkommers	472	523	490	474	487	515	520	467	477	0%	2%
Sinaasappelen	548	534	488	514	575	420	487	490	460	-1%	-6%
Watermeloenen	201	313	234	283	318	318	368	401	407	9%	2%
Paprika's	287	335	342	352	358	382	398	392	391	3%	0%
Mandarijnen	376	367	385	397	373	388	400	412	379	0%	-8%
Druiven, tafel	323	304	306	296	319	314	338	330	338	1%	2%
Peen	233	236	235	253	263	227	265	254	226	0%	-11%
Uien, ex. plant.	264	262	253	228	242	246	235	248	217	-2%	-12%
Nectarines	180	197	185	171	178	178	187	172	182	0%	6%
Appelen (ind.)	85	78	92	96	164	87	134	96	173	15%	80%
Citroenen	134	124	133	131	138	135	152	160	171	3%	7%
Peren ex. Ind.	182	160	167	152	148	169	168	169	168	-1%	-1%
Sla (niet krop)	154	181	184	162	178	168	170	164	159	1%	-3%
Ananas	172	191	192	181	157	168	144	170	145	-1%	-14%
Koolrabi	113	113	115	113	112	119	125	139	142	2%	2%
Perziken	84	94	87	108	114	109	118	122	138	5%	13%
Meloenen	117	118	106	123	122	115	127	123	126	1%	2%
Aardbeien	87	104	103	117	113	105	101	116	107	2%	-8%
Kiwi	138	126	112	109	102	99	112	124	101	-3%	-19%
Courgettes	54	69	70	69	76	81	79	89	88	5%	-1%
Kropsla	111	117	116	103	98	91	92	91	85	-3%	-7%
Mango's	48	49	58	52	56	66	73	75	84	6%	12%
Bloemkool/Brocc	88	67	74	73	67	74	74	65	80	0%	24%
Champignons	49	69	64	63	66	65	70	72	73	4%	1%
Rozijnen	75	73	74	71	74	71	75	73	72	0%	-2%
Avocado's	22	28	29	29	31	38	48	59	71	14%	19%
Abrikozen	38	49	45	57	57	61	60	57	70	7%	23%
Bieten, radijs, ed.	49	49	49	60	59	60	63	71	68	4%	-5%
Pruimen	41	53	44	59	53	46	46	57	61	7%	8%
Ov. groenten	52	46	53	32	32	38	50	57	58	3%	2%
Grapefruits	70	81	64	59	69	64	63	62	54	-2%	-13%
Kersen, zoet	29	29	35	36	35	34	37	45	51	7%	13%
Aubergines	33	40	38	40	39	44	46	50	48	4%	-3%
Kaki's	-	-	-	18	31	37	39	41	48		15%
Overige	520	532	555	516	556	555	593	618	614	2%	-1%

Duitsland: Import verse groenten en fruit per land (zoveel mogelijk oorsprongland (in 100 ton)

Bron: SBA	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	+/- in %
Totaal	8.253	8.162	8.305	8.156	8.024	8.515	8.378	8.761	8.797	8.866	1%
Spanje	2.159	2.251	2.272	2.319	2.392	2.572	2.516	2.730	2.769	2.789	1%
Nederland	1.258	1.258	1.407	1.367	1.281	1.335	1.423	1.455	1.353	1.332	-1%
Italië	1.148	1.064	1.153	1.056	1.099	1.097	1.024	1.068	1.116	1.127	1%
Columbia	443	490	410	385	298	400	363	445	363	463	27%
Costa Rica	383	344	410	414	422	390	375	358	436	428	-2%
Ecuador	481	456	413	452	531	482	552	466	490	421	-14%
Polen	112	96	90	88	133	199	181	185	227	252	11%
Frankrijk	292	279	279	277	269	265	261	253	199	230	15%
België	167	177	181	212	175	181	186	221	212	206	-3%
Turkije	131	150	145	151	158	157	157	155	176	167	-5%
Zuid Afrika	184	179	153	149	122	138	115	145	173	159	-8%
Peru	39	41	50	52	48	57	84	100	107	124	16%
Griekenland	172	158	184	130	128	128	124	111	123	99	-19%
Brazilië	136	119	97	111	94	91	73	85	88	90	2%
Nw Zeeland	127	121	101	97	82	80	73	71	100	89	-11%
Chili	97	91	80	94	76	73	77	80	79	88	11%
Marokko	68	60	68	76	74	82	94	84	88	85	-4%
Hongarije	75	57	55	55	55	65	56	54	49	56	14%
Dom Rep	29	46	63	60	60	71	65	64	59	52	-12%
Nicaragua	-	0	-	-	-	-	0	5	10	45	+++
Egypte	19	28	28	27	27	29	33	35	38	39	3%
Overige	733	695	666	586	502	623	548	591	542	526	-4%

Duitsland: Import verse groenten en fruit, totaal en uit Nederland (in tonnen)

Import uit Nederland grotendeels Nederlands product

Bron: SBA	2007 totale import	2017 totale import	2007 import uit Nederland	2017 import uit Nederland	2007 aandeel Nederland	2017 aandeel Nederland
Groenten en fruit	8.212.453	8.865.962	1.251.754	1.332.089	15%	15%
Groenten	3.004.808	3.225.138	1.138.402	1.145.411	38%	36%
Fruit	5.207.645	5.640.824	113.352	186.678	2%	3%
Tomaten	704.813	725.695	347.325	397.214	49%	55%
Komkommers	471.728	476.770	239.544	214.732	51%	45%
Paprika's	286.520	390.990	121.842	124.301	43%	32%
Peen	233.238	225.937	124.414	107.006	53%	47%
Appelen (ex. ind)	632.155	590.760	68.429	60.422	11%	10%
Uien, ex. plant.	263.838	216.626	67.233	46.158	25%	21%
Peren, ex. Ind.	182.355	167.547	11.035	35.309	6%	21%
Champignons	49.368	72.592	27.961	28.823	57%	40%
Bieten, radijs, ed.	49.498	67.782	10.354	21.395	21%	32%
Ananas	172.248	145.327	40	20.698	0%	14%
Sla (niet krop)	154.322	159.080	16.098	20.020	10%	13%
Spruiten	35.071	21.525	34.129	19.623	97%	91%
Aubergines	33.228	48.421	15.451	18.216	46%	38%
Sluitkool	21.890	29.013	9.807	13.852	45%	48%
Knolselderij	12.971	16.069	11.307	13.425	87%	84%
Prei	44.244	38.272	20.077	12.214	45%	32%
Aardbeien	87.266	106.804	4.204	10.846	5%	10%
Spinazie	5.802	19.806	1.664	9.269	29%	47%
Koolrabi	112.546	141.987	7.228	8.795	6%	6%
Overige	4.659.352	5.204.958	113.614	149.771	2%	3%

Vergelijking diverse handelsstroom verse groenten en fruit van Nederland naar Duitsland

CIJFERS 2016	CBS 1) export Nederland	EUROSTAT 2) export Nederland	EUROSTAT 2) Import Duitsland	SBA 3) import Duitsland	KCB 4) export Nederland
Totaal	2.353	2.565	2.283	1.353	829
Groenten	1.399	1.267	1.248	1.143	749
Fruit	954	1.297	1.036	211	80
Tomaten	439	428	405	388	347
Bananen	233	331	273	-	-
Komkommers	207	208	236	189	158
Peen	173	150	139	123	22
Uien, ex. plant.	139	82	81	68	40
Paprika's	122	118	129	119	100
Ananas	98	117	114	35	-
Druiven, tafel	87	135	91	12	0
Appelen ex. ind	74	105	110	62	24
Peren ex. Ind.	58	83	61	33	24
Mango's	55	62	56	0	-
Sinaasappelen	44	78	39	0	-
Meloenen	41	47	42	0	0
Avocado's	41	68	45	9	-
Watermeloenen	29	27	27	0	-
Citroenen	26	33	16	2	-
Knolselderij	25	17	15	15	6
Grapefruits	25	31	27	8	-
Champignons	25	28	27	25	15
Mandarijnen	24	33	19	2	-
Spruiten	24	24	22	21	21
Aubergines	21	21	20	19	17
Sluitkool	20	17	21	21	14
Prei	18	16	12	11	11
Aardbeien	11	10	10	10	6
Overige	294	295	246	180	23

- 1) CBS:
Uitvoer incl. wederuitvoer, en incl. inschatting
- 2) Eurostat:
Uit- en invoer Incl. wederuitvoer (product wordt tijdelijk eigendom van Nederlands bedrijf) en incl. quasi doorvoer (product blijft eigendom buitenlands bedrijf)
- 3) SBA:
Invoer op basis van land van oorsprong. Dat is het land waar een product geheel is verkregen of de laatste substantiële en economisch verantwoorde be- of verwerking heeft ondergaan. Als het land van oorsprong niet bekend is, geldt het land van verzending.
- 4) KCB/GroentenFruitHuis
Uitsluitend in Nederland geteelde producten

Duitsland: Import verse groenten en fruit uit Nederland (grotendeels in Nederland geteeld) in tonnen)

Bron: SBA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	+/- in %
Totaal	1.252	1.258	1.258	1.407	1.367	1.281	1.335	1.423	1.455	1.353	1.332	-2%
Groenten	1.138	1.150	1.144	1.263	1.174	1.134	1.175	1.204	1.230	1.143	1.145	0%
Fruit	113	108	114	144	193	147	160	219	225	211	187	-11%
Tomaten	347	336	348	391	371	361	399	413	418	388	397	2%
Komkommers	240	238	239	259	216	227	227	235	224	189	215	13%
Paprika's	122	127	136	142	136	136	120	128	133	119	124	4%
Peen	124	137	136	147	138	148	150	135	142	123	107	-13%
Appelen ex. ind	68	72	69	86	110	80	70	79	76	62	60	-3%
Uien, ex. plant.	67	68	62	89	74	51	64	70	67	68	46	-32%
Peren ex. Ind.	11	15	16	23	29	30	30	37	27	33	35	8%
Overige verse groenten	24	17	16	15	25	12	13	16	23	27	31	12%
Champignons	28	31	30	36	30	28	23	23	29	25	29	14%
Bieten, radijs, ed.	10	16	11	9	10	13	14	15	14	14	21	49%
Ananas	0	-	0	-	-	-	0	23	27	35	21	-41%
Sla (niet krop)	16	15	13	14	13	14	16	15	17	19	20	6%
Spruiten	34	39	38	32	28	25	23	28	27	21	20	-8%
Aubergines	15	16	17	17	15	16	16	15	17	19	18	-4%
Sluitkool	10	11	7	12	14	8	9	12	19	21	14	-33%
Knolselderij	11	10	10	15	15	11	13	14	14	15	13	-13%
Prei	20	20	15	19	15	13	10	9	9	11	12	10%
Aardbeien	4	4	7	7	8	8	9	7	9	10	11	7%
Spinazie	2	5	1	1	14	12	11	9	9	12	9	-22%
Koolrabi	7	7	5	7	7	8	8	10	9	10	9	-11%
Avocado's	0	-	0	0	2	4	5	8	9	9	9	-4%
Druiven, tafel	0	0	0	-	-	-	1	6	8	12	9	-26%
Kropsla	11	11	13	12	9	9	9	7	6	7	7	3%
Uien plant	5	4	4	4	6	4	6	4	4	6	7	20%
Courgettes	4	5	4	6	5	5	4	4	6	6	7	15%
Bonen snij/sprezie	7	6	7	5	5	5	8	8	7	6	7	18%
Appelen (ind.)	18	7	12	12	21	3	7	3	12	6	6	3%
Overige vers fruit	6	3	2	5	10	7	8	10	10	6	6	-8%
Paddenstoelen ov.	2	3	3	3	4	3	4	4	6	6	5	-28%
Pompoenen	-	-	-	-	-	4	5	5	5	4	4	8%
Knoflook	1	1	1	1	2	2	2	3	4	3	4	12%
Witlof	4	3	3	4	4	4	5	5	4	4	4	-12%
Grapefruits	0	-	0	1	2	3	8	10	12	8	3	-56%
Bloemkool/Brocc	2	2	2	2	1	2	2	1	3	3	3	25%
Overige	31	30	32	33	30	27	37	51	47	44	39	-12%

Handel van Nederland naar Duitsland incl. re-export in 2017 (in tonnen)

Bron: Eurostat	Totaal export Nederland	wv. Naar Duitsland	% Duits land	Totaal import Duitsland	wv. uit Nederland	% Neder land
Totaal	8.896.820	2.755.639	31%	8.764.246	2.324.345	27%
Groenten	5.095.529	1.423.311	28%	3.184.273	1.222.029	38%
Fruit	3.801.291	1.332.328	35%	5.579.973	1.102.316	20%
Tomaten	1.102.436	440.089	40%	716.438	406.160	57%
Bananen	677.509	295.884	44%	1.414.539	324.576	23%
Komkommers	426.395	220.609	52%	470.856	215.116	46%
Druiven, tafel	350.761	166.542	47%	330.933	97.275	29%
Peen	431.942	162.516	38%	223.125	117.244	53%
Uien ex. plant.	1.498.482	128.414	9%	209.765	55.318	26%
Paprika's	427.201	127.657	30%	385.988	129.614	34%
Appelen ex. Ind	231.686	108.200	47%	580.269	106.142	18%
Ananas	249.149	97.452	39%	144.221	90.440	63%
Peren ex. Ind.	384.368	86.403	22%	164.556	60.605	37%
Mango's	187.122	83.359	45%	82.693	64.888	78%
Avocado's	249.696	82.376	33%	70.675	52.386	74%
Sinaasappelen	318.523	70.386	22%	452.637	48.241	11%
Meloenen	168.272	55.797	33%	125.026	46.940	38%
Grapefruits	153.251	38.972	25%	53.585	25.606	48%
Watermeloenen	91.747	36.921	40%	403.928	29.824	7%
Mandarijnen	117.552	28.324	24%	370.647	19.460	5%
Sluitkool	118.223	26.563	22%	28.764	14.830	52%
Citroenen	110.513	25.515	23%	168.663	15.164	9%
Spruiten	49.237	23.741	48%	21.525	19.934	93%
Knolselderij	86.180	23.163	27%	16.001	13.319	83%
Champignons	72.720	21.987	30%	72.067	30.180	42%
Sla, niet krop	68.862	21.246	31%	157.358	22.945	15%
Aubergines	59.736	20.623	35%	47.752	18.844	39%
Limes	92.972	20.225	22%	19.325	14.163	73%
Prei	61.459	19.292	31%	37.920	13.119	35%
Aardbeien	63.176	15.909	25%	106.421	10.989	10%
Koolrabi	48.437	15.543	32%	140.872	21.064	15%
Pepers	45.379	15.160	33%	6574,6	1378	21%
Pruimen	37.353	12.162	33%	59.523	8.535	14%
Uien plant	99.321	12.026	12%	9.882	8.114	82%
Bieten, radijs, ed.	54.804	10.399	19%	67.276	23.204	34%
Courgettes	26.604	9.373	35%	87.790	8.952	10%
Plantains	27.750	9.178	33%	1.286	1.040	81%
Bonen snij/sprezie	29.132	9.130	31%	30.669	10.892	36%
Asperges	21.709	8.849	41%	24.891	4.617	19%
Kropsla	35.461	8.836	25%	84.591	8.195	10%
Sinaasapp, bitter	39.687	8.140	21%	190	75	39%
Bloemkool/Brocc	35.174	8.085	23%	79.809	5.090	6%
Knoflook	33.485	8.056	24%	23.412	5.598	24%
Cranberr./Bl. bes	18.567	7.327	39%	2.018	268	13%
Nectarines	19.476	6.910	35%	181.603	4.282	2%
Papaja's	8.361	5.574	67%	11.804	5.740	49%
Kiwi	27.364	5.262	19%	100.068	7.085	7%
Blauwe bosbes	13.925	5.121	37%	28.278	7.076	25%
Witlof	26.259	5.068	19%	10.196	3.612	35%
Overige	399.405	137.279	34%	937.836	126.206	13%

Export in Nederland geteelde verse groenten en fruit naar Duitsland (in tonnen)

Bron: KCB/GFH	2012	2013	2014	2015	2016	2017	+/- in %
Totaal	811.885	832.227	896.052	863.398	828.651	851.464	3%
Groenten	756.971	779.915	837.193	788.443	748.585	761.191	2%
Fruit	54.914	52.312	58.858	74.954	80.067	90.273	13%
Tomaten	314.309	337.655	357.819	343.279	347.191	345.509	0%
Komkommers	193.596	197.455	210.065	185.282	157.793	179.909	14%
Paprika	104.712	93.065	102.837	107.219	98.064	99.812	2%
Wortelen	20.309	21.072	22.921	26.977	22.354	30.306	36%
Peren	16.935	16.747	24.290	21.485	24.462	28.399	16%
Appelen	34.373	30.168	29.552	26.140	23.658	26.589	12%
Uien	27.263	32.863	35.250	35.695	39.991	25.717	-36%
Spruiten	22.725	23.840	27.940	24.430	19.456	20.913	7%
Aubergines	14.692	14.689	14.707	17.259	17.380	17.239	-1%
Champignons	20.651	16.964	16.684	17.108	15.065	14.804	-2%
Prei	6.312	6.154	7.856	7.317	6.925	10.563	53%
Sla	5.243	4.894	6.072	10.141	11.016	7.734	-30%
Knolselderij	-	-	-	-	3.543	6.487	83%
Aardbeien	3.067	4.695	4.298	4.683	6.832	6.387	-7%
Wittekool	4.698	5.450	6.281	9.423	6.417	5.768	-10%
Witlof	4.478	4.953	4.714	4.156	3.363	4.365	30%
Spitskool	3.040	3.244	3.730	3.620	4.818	4.177	-13%
Radis	2.294	2.862	2.798	3.091	3.434	3.006	-12%
Bloemkool	653	1.327	842	1.729	2.837	2.397	-15%
Courgettes	2.234	2.257	2.948	2.872	2.688	2.298	-15%
Rodekool	1.629	1.610	1.617	3.407	2.922	2.125	-27%
Asperges	1.207	1.166	1.927	1.659	1.432	1.664	16%
Broccoli	295	641	700	769	1.280	1.263	-1%
Chinese Kool	573	555	599	719	718	926	29%
Sperziebonen	207	442	272	572	559	622	11%
Andijvie	390	603	362	393	571	620	9%
Knoflook	299	479	511	513	572	504	-12%
Spinazie	202	423	512	1.812	2.016	295	-85%
Frambozen	70	107	115	271	24	151	541%
Knolvenkel				-	181	147	-19%
Schorseneren				-	52	122	133%
Bessen	187	259	198	174	187	107	-43%
Overige	5.241	5.587	7.634	1.199	853	538	-37%

Duitsland: Import tomaten (zoveel mogelijk land van oorsprong) (in tonnen)

Bron: SBA	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	+/- in %
Totaal	712.339	712.030	710.811	752.661	745.495	757.307	742.800	721.812	-3%
Nederland	390.732	370.561	361.251	399.386	412.513	417.616	387.641	397.214	2%
% Nederland	55%	52%	51%	53%	55%	55%	52%	55%	
Rest	321.607	341.469	349.560	353.275	332.983	339.691	355.160	324.598	-9%
Spanje	151.313	174.799	177.849	185.196	170.598	180.281	201.091	179.852	-11%
België	43.911	47.626	61.822	51.412	48.189	54.849	49.786	54.531	10%
Marokko	27.085	36.367	36.515	44.914	51.457	40.315	44.840	38.646	-14%
Italië	39.153	32.432	31.262	36.527	33.259	29.094	27.520	19.864	-28%
Polen	1.945	1.956	3.163	1.956	2.183	6.833	6.573	9.464	44%
Frankrijk	34.649	30.731	24.934	22.160	16.658	18.515	12.828	8.273	-36%
Turkije	8.888	4.484	4.832	3.178	3.731	3.228	6.510	7.553	16%
Tunesië	1.274	1.998	427	494	216	769	1.492	2.577	73%
Oostenrijk	2.235	2.490	2.523	1.282	684	531	559	733	31%
Israël	6.680	4.476	2.372	2.020	1.572	1.836	654	580	-11%
Overige	4.474	4.110	3.861	4.136	4.436	3.442	3.307	2.526	-24%

Duitsland: Import komkommers (zoveel mogelijk land van oorsprong) (in tonnen)

Bron: SBA	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	+/- in %
Totaal	522.554	489.958	473.540	487.425	515.147	519.628	467.265	474.593	2%
Nederland	258.696	215.786	226.939	227.250	234.736	223.870	189.364	214.732	13%
% Nederland	50%	44%	48%	47%	46%	43%	41%	45%	
Rest	263.858	274.173	246.601	260.176	280.412	295.759	277.901	259.861	-6%
Spanje	196.315	204.463	183.749	200.753	205.503	216.798	195.999	193.522	-1%
België	14.747	14.241	16.107	16.798	17.981	21.129	20.031	11.780	-41%
Servië	-	-	0	72	1	0	1	11.771	
Tsjechië	6.764	8.700	4.239	3.799	9.729	6.860	10.871	9.164	-16%
Polen	4.073	4.254	2.316	2.313	2.683	4.843	7.772	8.272	6%
Oostenrijk	4.790	7.623	5.482	4.191	12.064	13.884	15.990	7.016	-56%
Italië	590	715	2.161	2.161	1.427	3.166	7.157	5.055	-29%
Roemenië	500	2.659	238	887	2.926	4.851	3.026	2.837	-6%
Bulgarije	4.675	5.436	4.870	3.699	3.440	2.932	3.368	2.154	-36%
Griekenland	17.652	10.661	13.424	14.098	14.080	9.417	3.654	1.845	-50%
Hongarije	1.407	4.489	2.720	2.251	3.134	2.713	2.124	1.713	-19%
Turkije	8.534	7.020	7.380	4.519	2.991	2.564	2.059	1.632	-21%
Overige	3.812	3.913	3.915	4.634	4.453	6.600	5.852	3.099	-47%

Duitsland: Import paprika's (zoveel mogelijk land van oorsprong) (in tonnen)

Bron: SBA	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	+/- in %
Totaal	334.950	341.641	351.859	357.693	382.352	398.174	392.259	389.012	-1%
Nederland	141.804	136.445	135.510	119.822	128.407	133.353	119.353	124.301	4%
% Nederland	42%	40%	39%	33%	34%	33%	30%	32%	
Rest	193.146	205.196	216.349	237.871	253.945	264.822	272.906	264.711	-3%
Spanje	129.685	130.824	138.065	167.729	189.396	195.458	204.282	197.318	-3%
Marokko	11.979	11.482	12.427	12.817	15.201	14.222	15.847	14.840	-6%
Turkije	7.826	11.463	14.005	15.697	16.413	18.177	17.843	14.701	-18%
Hongarije	8.282	11.940	12.777	10.627	10.882	12.533	12.264	12.195	-1%
België	4.278	3.416	4.512	5.882	4.099	6.766	6.131	7.655	25%
Griekenland	1.300	1.200	2.023	3.251	4.208	4.400	4.503	4.497	0%
Israël	24.962	29.169	25.353	14.150	7.562	5.645	2.841	3.284	16%
Macau			14	68	499	1.069	1.223	2.963	142%
Italië	1.682	1.496	1.776	1.929	1.518	1.383	1.396	1.755	26%
Frankrijk	756	391	637	1.103	845	1.409	1.597	1.744	9%
Polen	476	567	880	1.079	531	1.254	1.841	1.737	-6%
Overige	1.922	3.247	3.880	3.539	2.792	2.505	3.140	2.020	-36%

Duitsland: Import peen (zoveel mogelijk land van oorsprong) (in tonnen)

Bron: SBA	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	+/- in %
Totaal	235.987	235.367	253.156	262.576	226.541	264.819	253.991	223.977	-12%
Nederland	146.520	138.258	148.045	150.344	135.455	141.945	123.420	107.006	-13%
% Nederland	62%	59%	58%	57%	60%	54%	49%	48%	
Rest	89.467	97.109	105.111	112.232	91.086	122.874	130.571	116.971	-10%
Italië	38.427	29.913	35.648	35.263	29.093	31.571	40.760	32.555	-20%
Spanje	6.725	12.374	8.601	14.857	12.728	21.786	29.047	25.807	-11%
Denemarken	3.147	7.159	9.793	8.221	11.967	18.587	17.422	21.967	26%
België	8.595	8.609	7.874	14.672	11.107	11.172	13.735	15.826	15%
Israël	15.471	17.965	25.017	20.310	12.057	21.448	12.127	7.137	-41%
Frankrijk	5.061	6.837	5.429	7.750	3.536	5.805	7.253	4.579	-37%
Portugal	4.052	5.119	4.574	4.939	5.393	6.514	4.460	3.447	-23%
Ver Kon	3.681	4.686	3.320	1.364	1.341	2.617	1.795	2.051	14%
Oostenrijk	2.970	2.630	1.823	1.804	872	1.707	2.081	1.742	-16%
Overige	1.340	1.818	3.033	3.051	2.994	1.665	1.890	1.858	-2%

Duitsland: Import verse groenten en fruit uit Spanje (in tonnen)

Bron: SBA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	+/- in %
Totaal	2.096	2.159	2.251	2.272	2.319	2.392	2.572	2.516	2.730	2.769	2.764	0%
Groenten	784	865	890	881	943	923	987	1.033	1.086	1.118	1.076	-4%
Fruit	1.312	1.294	1.361	1.390	1.376	1.469	1.586	1.483	1.644	1.651	1.688	2%
Sinaasappelen	422	432	413	386	378	411	478	334	402	369	361	-2%
Mandarijnen	351	320	356	330	354	371	343	352	359	371	332	-10%
Watermeloenen	122	131	151	217	159	178	196	202	239	264	277	5%
Paprika's	88	117	118	130	131	138	168	189	195	204	197	-3%
Komkommers	160	182	187	196	204	184	201	206	217	196	194	-1%
Tomaten	186	192	180	151	175	178	185	171	180	201	180	-11%
Citroenen	87	68	84	72	91	94	102	101	119	116	133	15%
Nectarines	60	71	73	78	75	70	83	96	100	98	119	21%
Perziken	27	27	36	38	41	54	67	76	85	87	103	19%
Uien, ex. plant.	72	81	86	82	87	92	90	102	99	95	101	6%
Sla, niet krop	82	81	96	102	105	88	97	95	93	86	83	-4%
Aardbeien	61	61	78	73	76	93	89	82	79	94	80	-15%
Meloenen	70	70	65	74	66	70	79	73	81	74	70	-5%
Courgettes	34	41	43	48	48	51	55	58	57	66	65	-2%
Koolrabi	40	44	47	44	50	49	49	58	66	69	63	-8%
Kropsla	61	61	64	61	63	59	53	50	53	51	46	-10%
Kaki's	-	-	-	-	-	10	17	27	33	38	43	12%
Druiven, tafel	16	20	18	22	34	28	30	32	31	24	28	17%
Peen	10	9	14	7	12	9	15	13	22	29	26	-11%
Aubergines	14	18	16	20	20	21	19	23	24	26	25	-5%
Abrikozen	8	9	10	9	8	11	18	17	21	21	24	17%
Overige	126	123	118	132	142	135	139	158	176	189	215	14%

